

*Гурецька Леся**здобувач другого рівня вищої освіти,**Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка**Науковий керівник: Гупка-Макогін Н. І., кандидат педагогічних наук,**доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови*

ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Розширення міжнародної співпраці України у різних сферах збільшило попит на фахівців, котрі вміють вільно розмовляти іноземною мовою, й насамперед – англійською. На сьогодні знання іноземної мови є неодмінним елементом досягнення професійного успіху, а є професії, котрі неможливо уявити без уміння спілкуватися англійською мовою. Відповідно, все більш важливим є якісне навчання англійської мови у школі, котре зможе закласти стійку основу для подальшого вдосконалення комунікативних умінь та відкриє перед сучасним спеціалістом більше можливостей для саморозвитку та професійних досягнень.

Як результат, освіта теж стрімко розвивається, намагаючись відповідати потребам сучасного суспільства та готуючи майбутніх спеціалістів, котрі будуть конкурентними на ринку праці не лише завдяки їхнім професійним умінням, а й завдяки здатності вести ефективну комунікацію англійською мовою. З'являються нові підходи до викладання, як от проєктна методика, котра ґрунтується на концепції особистісно-діяльнісного підходу. Вона дозволяє вдосконалити всі компоненти англомовної комунікативної компетентності, розвивати творчі здібності учнів та спонукати їх до розвитку власного потенціалу, мовних умінь й критичної рефлексії власної навчальної діяльності [1, с. 103].

Актуальність умінь, формування яких має на меті проєктна технологія підкреслюється навчальними програмами не лише в Україні, а й в усьому світі, котрі серед ключових компетентностей сучасного спеціаліста виокремлюють:

1) **вміння творчо мислити**, висуваючи креативні ідеї з метою вирішення проблем;

2) **комунікативні вміння**, котрі включають у себе здатність спілкуватися іноземною мовою в різноманітних ситуаціях, аргументуючи власну думку;

3) **вміння критично мислити**, аналізуючи інформацію, оцінюючи ризики та переваги, розуміючи складні системи та застосовуючи ряд стратегій для вирішення проблемних ситуацій;

4) **вміння працювати в команді**, ефективно взаємодіючи з іншими учасниками команди та партнерами з метою досягнення компромісів на шляху до спільної мети [5].

Використання проєктних технологій позитивним чином впливає на формування в учнів мотивації до вивчення англійської мови. Творчі завдання,

спрямовані на пошук шляхів вирішення проблеми сприяють розвитку критичного мислення, уваги та пам'яті.

Окрім того, проєктна методика є дієвим інструментом розвитку соціокультурних умінь учнів, оскільки вона дозволяє створити в класі умови, максимально наближені до ситуацій реального спілкування з носіями мови. Для прикладу, працюючи над проєктами, тематика яких є пов'язаною з культурою англомовних країн, учні дізнаються більше про звичаї, традиції носіїв мови та їхній стиль життя загалом. Порівнюючи традиції носіїв мови, вони вчаться критично мислити, усвідомлювати культурні відмінності та навчаються з повагою ставитися до інших культур.

Працюючи з автентичними матеріалами під час підготовки проєктів, учні відчують ефект занурення в іншомовну культуру, знайомляться з особливостями використання вивченого лексичного і граматичного матеріалу, що призводить до покращення результатів та успішності в навчанні.

Проєктна технологія набула широкої популярності сьогодні, оскільки завдяки їй учні навчаються через активну залученість до реальних, або особистісно значущих проєктів [2]. Така діяльність цікава учням завдяки своєму прикладному характеру, оскільки вони працюють для досягнення реального результату, чи вирішення проблеми, застосовуючи на практиці здобуті знання та вдосконалюючи власні вміння спілкуватися англійською мовою.

Для того, щоб навчання на основі проєктної технології принесло користь учням, вчитель повинен чітко розуміти як саме сформулювати проблему та допомогти учням організувати роботу. Для забезпечення ефективності проєктного навчання у навчанні англійської мови слід опиратися на наступні **вимоги до проєктів**:

1) теоретична та практична значущість проєктів (вони повинні ґрунтуватися на попередньо вивченому учнями матеріалі та передбачати практичне застосування здобутих знань);

2) пізнавальна цінність (завдання для проєкту повинно бути поставлене так, щоб в процесі його підготовки учні не лише змогли закріпити уже вивчений лексичний чи граматичний матеріал, а й дізнатися щось нове про культуру, особливості життя чи побуту, цінності країни, мову якої вони вивчають);

3) проблемний характер (для того, щоб виконати свою функцію, проєкти повинні мати проблему, над вирішенням якої працюватимуть учні, що дозволить інтегрувати знання та сформовані вміння для досягнення практично значущого результату);

4) чітка структура та логічна послідовність етапів роботи над проєктом [4, с. 447].

Попри беззаперечну ефективність проєктної технології для навчання, зокрема й у навчанні англійської мови, вчителі та учні наштовхуються на певні **труднощі** роботи за таким підходом, своєчасне врахування та попередження яких дозволить забезпечити максимальну ефективність навчання. Проєктне

навчання вимагає більших затрат часу від учителя та учнів. Вчитель повинен продумати не лише самі завдання, але й забезпечити необхідні технічні засоби навчання, навчальні матеріали, чи ресурси, а також виступати координатором дій учасників, надаючи їм консультації, чи допомогу.

Ще однією складністю цієї технології є необхідність правильної організації поточного моніторингу роботи учнів над проєктами. Для цього вчитель може використовувати опитувальники, пропонувати учням представити письмові звіти, чи усні доповіді щодо статусу виконання завдання.

Оскільки робота над проєктами передбачає аналіз та відбір інформації, обговорення планів та результатів між учасниками групи, творчого підходу, організаційних умінь та вмотивованості учнів, відсутність інтересу до виконання завдання, або до навчання загалом може негативно вплинути на результат проєкту [3, с. 103]. Тим не менш, враховуючи потреби учнів, їхній рівень знань при розподілі проєктних завдань, учитель зможе стимулювати учнів до виконання завдань [3, с. 102].

Отже, проєктна технологія є цікавим та актуальним підходом до навчання англійської мови у сучасній школі. Вона не лише дозволяє вдосконалити мовні вміння учнів, сприяє вдосконаленню комунікативних умінь, а й навчає учнів критично мислити, самостійно планувати власну діяльність, працювати в команді й досягати компромісів та спільних рішень. Саме такі вміння є важливими для сучасного спеціаліста. За такого навчання роль вчителя є особливо важливою і полягає в ефективному плануванні роботи над проєктами, мотивуванні учнів до активної діяльності та координації їхньої роботи для досягнення успішного результату.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Воронова Є., Герасимчук Т., Губарева О.С. Використання проєктної технології в процесі викладання іноземних мов в ХНАДУ. С.103-106. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/30717ced-a82e-4f35-9c33-d1e787fbb8b3/content> (дата звернення: 13.04.2026).
2. Метод проєктів: традиції, перспективи, життєві результати: практико-зорієнтований збірник. Київ : Департамент, 2003. 500 с.
3. Устименко О. Труднощі використання проєктної технології навчання іноземних мов. Матеріали міжнародного науково-практичного семінару «Проектна діяльність як інструмент дослідження, навчання та інновацій». Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2016. С. 102-104.
4. Філіппович Т. Застосування проєктної технології у процесі вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти. Суспільство та національні інтереси. 2025. № 3(11). С. 442-454. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/18186/1/zastosuvannia_proiectnoi_tehnologii_u_protsezi_vyvchennya_inozemnyh_mov.pdf (дата звернення: 13.04.2026).

5. Cisco. (2018). Rethinking teaching: How K-12 and higher education leaders can facilitate collaborative learning with technology. URL: https://media.erepublic.com/document/CDE18_BRIEF_Cisco_V.PDF (дата звернення: 13.04.2026).

Дубініна Наталія

здобувач другого рівня вищої освіти,

Житомирський державний університет імені Івана Франка

*Науковий керівник: Прокопчук Н.Р., кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри міжкультурної комунікації та іншомовної освіти*

ЗАСТОСУВАННЯ CLIL МЕТОДОЛОГІЇ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації, інтеграції України до європейського освітнього простору та стрімкого розвитку міжкультурної комунікації зростає роль англійської мови як засобу професійної взаємодії, академічної мобільності та доступу до світових інформаційних ресурсів. У системі профільної освіти це зумовлює потребу не лише у формуванні високого рівня іншомовної комунікативної компетентності, а й у впровадженні інноваційних методик навчання, здатних забезпечити органічну інтеграцію мовної та предметної підготовки. Однією з таких методик є CLIL (Content and Language Integrated Learning), що передбачає одночасне навчання предмету та іноземної мови, поєднуючи засвоєння навчального змісту з розвитком мовних навичок та мовленнєвих умінь. Застосування CLIL дозволяє учням старших класів профільної школи не тільки засвоювати академічні знання у різних предметних галузях, а й активно розвивати мовні навички через практичне застосування англійської мови в контексті конкретних дисциплін. Такий підхід сприяє формуванню міждисциплінарних компетентностей, стимулює критичне мислення, підвищує мотивацію до навчання та готує учнів до успішної участі у глобальному освітньому й професійному просторі [3].

Отже, *актуальність дослідження* зумовлена необхідністю модернізації підходів до навчання англійської мови у профільній школі, підвищення мотивації учнів старших класів, розвитку їхньої предметно-мовленнєвої компетентності та створення ефективних моделей інтегрованого навчання, що відповідають сучасним освітнім тенденціям і компетентнісному підходу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідження питання застосування CLIL охоплюють як теоретичні, так і практичні аспекти інтегрованого навчання. Приміром, Лисак Г. аналізує ефективність CLIL у європейському освітньому контексті для розвитку комунікативної компетентності та предметних знань; Захаревич М. розкриває основні особливості CLIL і його роль у формуванні міждисциплінарних та